Corah Dental Anksiyete Skalas?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Corah Dental Anksiyete Skalas?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19351

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Corah Dental Anksiyete Skalas? (CDAS), bireylerin di? tedavisi süreçlerine yönelik ya?ad?klar? kayg? düzeyini ölçmek amac?yla geli?tirilmi?, k?sa ve öz bir öz bildirim arac?d?r. Bu ölçek, orijinal olarak N.L. Corah taraf?ndan geli?tirilmi? olup, sunulan bu giri? 2006 y?l?nda Seydao?lu ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilen Türkçe uyarlama çal??mas?n?n psikometrik özelliklerini detayland?rmaktad?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini ortaya koymu?tur.

CDAS, özellikle di? hekimli?i kliniklerinde ve ara?t?rmalar?nda, dental anksiyetenin yayg?nl???n? ve ?iddetini h?zl?ca belirlemek için tercih edilen bir araçt?r. Dört maddeden olu?an bu skala, ki?inin di? hekimi ziyaretine ve tedavi beklentisine kar?? gösterdi?i duygusal tepkileri de?erlendirmeye odaklan?r.

Anahtar Kelimeler

Corah Dental Anksiyete Skalas?, Dental Anksiyete, Di? Hekimi Kayg?s?, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Faktör Analizi, Güvenilirlik.

Yazarlar

Orijinal Ölçek Geli?tiricisi: Corah, N. L. (1969)

Türkçe Uyarlama Yazarlar?: Seydao?lu, G., Do?an, M. C., ?ükrü, U, Yazgan ?nanç, B., Çelik, M.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin di? hekimi ziyaretleri öncesinde, s?ras?nda veya sonras?nda deneyimledikleri kayg? düzeyini h?zl?, objektif ve standart bir yöntemle nicel olarak ölçmektir. Türkçe uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak Türk popülasyonunda dental anksiyete görülme s?kl???n? ve ?iddetini tespit etmek üzere güvenilir bir araç sunmakt?r.

Ölçek, klinik uygulamada yüksek düzeyde anksiyete riski ta??yan hastalar? erken te?his etmek ve uygun tedavi yakla??mlar?n? (örne?in, davran??sal veya farmakolojik müdahaleler) planlamak için kritik bir rol oynamaktad?r.

Yap?

Corah Dental Anksiyete Skalas?, di? hekimli?i ortam?na özgü durumsal kayg? (situational anxiety) psikolojik yap?s?n? ölçer. Bu yap?, di? hekimine gitme, koltu?a oturma ve tedaviye ba?lama gibi

ARABPSYCHOLOGY.COM

spesifik tetikleyicilere kar?? duyulan korku ve gerginlik hislerini kapsar. CDAS, dental fobiye yol açabilecek kayg? düzeylerinin belirlenmesinde oldukça hassast?r.

Ölçek, dört temel maddesi arac?l???yla, bireyin geçmi? di? deneyimlerine, beklenen tedaviye ve genel olarak di? hekimi ziyaretine kar?? gösterdi?i bili?sel ve duygusal tepkileri de?erlendirerek tek boyutlu bir kayg? puan? sunar.

Geçerlik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda ölçe?in yap? geçerlili?ini incelemek amac?yla faktör analizi uygulanm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun olarak güçlü bir tek faktörlü yap?y? desteklemektedir. Maddelerin faktör yükleri yüksek de?erler göstermi?tir, bu da her bir maddenin ölçülmek istenen dental anksiyete yap?s?na güçlü bir katk? sa?lad???n? belirtir.

Yap?lan analizler, CDAS'?n Türkçe formunun, di? anksiyetesini ölçme konusunda geçerli bir araç oldu?unu ve teorik olarak beklenen yap?y? korudu?unu bilimsel verilerle kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k ve zamana ba?l? kararl?l?k (test-tekrar test) yöntemleriyle de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ölçe?in iç tutarl?l???, **Cronbach alfa** yöntemine göre **0.81** olarak saptanm??t?r. Bu de?er, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.
Ölçe?in zamana ba?l? kararl?l???n? ölçen **test-tekrar test korelasyon katsay?s?** ise **r=0.71** olarak belirlenmi?tir. Bu sonuç, ölçek puanlar?n?n zaman içinde tutarl? kald???n? ve kararl? ölçümler sa?lad???n? i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Yap? geçerlili?ini desteklemek amac?yla gerçekle?tirilen faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in dört maddesinin tek bir faktör alt?nda topland???n? göstermi?tir. Bu faktörün psikometrik özellikleri ?öyledir:

Ölçe?in 4 maddesinin faktör yükleri, **0.73** ile **0.81** aras?nda de?i?mektedir. Bu yüksek yükler, maddelerin ana yap?ya olan güçlü ba?l?l???n? gösterir.
Saptanan faktörün **öz de?eri (eigenvalue) 2.58** olarak belirlenmi?tir.
Faktörün aç?klad??? varyans yüzdesi **%64.0** olarak saptanm??t?r. Bu oran, ölçekteki toplam varyans?n büyük bir k?sm?n?n tek bir dental anksiyete faktörü taraf?ndan aç?kland???n? göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (4 madde)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Klinik veya genel popülasyonda di? tedavisi gören bireyler.

Ya? Grubu: Genellikle 18 ya? ve üzeri yeti?kinler (uyarlama çal??mas? ba?lam?nda).

Popülasyon Detaylar?: Türk popülasyonu üzerinde di? hekimli?i fakültesi hastalar? veya üniversite ö?rencileri örneklemi kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireysel olarak uygulanan, k?sa süreli, ka??t-kalem veya dijital formatta uygulanabilen bir ölçektir. Derecelendirme format? orijinalinde 1'den 5'e kadar Likert tipi bir skalad?r (kaynakta derecelendirme bilgisi bo? b?rak?lm??t?r).

Anahtar Kelimeler

Di? Hekimi, Tedavi Kayg?s?, Psikometri, Yap?sal E?itlik, Cronbach Alfa, Ölçek Geli?tirme, Öz De?er.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Orijinal Test Y?l?: 1969 (Corah, N.L.).

Türkçe Uyarlama Y?l?: 2006.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için orijinal geli?tiriciden izin gerekebilir. Akademik ara?t?rmalarda genellikle ücretsizdir ancak ticari kullan?m için telif haklar? kontrol edilmelidir.

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Seydao?lu, G., Do?an, M. C., ?ükrü, U, Yazgan ?nanç, B. ve Çelik, M. (2006). Corah Dental Anksiyete Skalas?n?n Türkçe Uyarlamas?n?n Geçerlilik-Güvenilirli?i ve Dental Anksiyete Görülme S?kl???. *Ondokuz May?s Üniversitesi Di? Hekimli?i Fakültesi Dergisi, 7*(1), 7-14.

Corah, N. L. (1969). Development of a dental anxiety scale. *Journal of Dental Research, 48*(4), 596.

Makalenin orijinal ba?lant?s? DergiPark üzerinde mevcuttur: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: corah-dental-anksiyete-skalasi-toad.pdf

Corah Dental Anksiyete Skalas?n?n Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Bu bölüm, yaln?zca kaynakta belirtilen maddelerin yerle?tirilmesi için ayr?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM